

## سوالات تخصصی مجموعه امتحانی قرآن

### علوم قرآن

۵۱. معنای واژه «وحی» در آیه «نحن نقصّ علیک أحسن القصص بما أوحینا إلیک» چیست؟  
 (الف) اشاره پنهان  
 (ب) الهام درونی  
 (ج) نیروی ثابت و غریزی و فطری  
 (د) وحی رسالی
۵۲. در میان انواع متصور نسخ، کدام نوع مورد پذیرش بیشتر دانشمندان اسلامی است؟  
 (الف) نسخ تلاوت و حکم هر دو  
 (ب) نسخ تلاوت و بقای حکم  
 (ج) نسخ حکم و بقای تلاوت  
 (د) نسخ تلاوت به تنهایی
۵۳. از دیدگاه آیت‌الله معرفت، نسخ مسأله صفح و چشم‌پوشی از آزار کفار و مشرکان، از قبیل چه نوع نسخ است؟  
 (الف) نسخ تکوینی  
 (ب) نسخ مشروط  
 (ج) نسخ تمهیدی  
 (د) نسخ تکوینی تمهیدی
۵۴. در آیه هفتم سوره آل عمران، «محکم» به کدام معنی به کار رفته است؟  
 (الف) در مقابل متشابه  
 (ب) استواری که راه هر گونه خلل در آن بسته باشد.  
 (ج) اتقان و دقت در عمل و گفتار  
 (د) شبهه برانگیز
۵۵. از دیدگاه علامه طباطبائی، «واو» در آیه «ما یعلم تأویله إلا الله و الرّاسخون فی العلم» از چه نوعی است؟  
 (الف) حالیه  
 (ب) استینافیه  
 (ج) عاطفه  
 (د) معیت
۵۶. واژه «تأویل»، در آیه «هل ینظرون إلا تأویله یوم یأتی تأویله یقول الذین نسوه من قبل قد جاءت رسلنا بالحقّ فهل لنا من شفعاء» به چه معنا است؟  
 (الف) معنی خلاف ظاهر لفظ  
 (ب) وقوع وعد و وعید  
 (ج) عاقبت و سرانجام  
 (د) ارجاع دادن
۵۷. در آیات مرتبط با ملاقات حضرت خضر و موسی علیهما السلام «ذلک تأویل ما لم تسطع علیه صبراً» کدام کاربرد تأویل مورد نظر است؟  
 (الف) به اول برگرداندن کلام  
 (ب) عاقبت و فرجام کار  
 (ج) وقوع وعده و وعید  
 (د) انگیزه فاعل از فعل
۵۸. تشابه در آیه «وجوه یومئذ ناضرة إلى ربّها ناظرة» از کدام نوع است؟  
 (الف) اصلاً تشابهی وجود ندارد.  
 (ب) تشابه اصلی یا شأنی و نوعی  
 (ج) تشابه ذاتی عرضی  
 (د) تشابه عرضی
۵۹. مراد از «أحرف سبعة» از دیدگاه آیت‌الله معرفت چیست؟  
 (الف) هفت گانه بودن قرائت‌های اصلی  
 (ب) اختلاف لهجه‌ها  
 (ج) نزول قرآن بر هفت قرائت  
 (د) نزول قرائت بر چهارده قرائت
۶۰. از دیدگاه آیت‌الله معرفت، کدام گزینه ملاک تشخیص قرائت صحیح است؟  
 (الف) موافقت با قرائت جمهور مسلمین  
 (ب) صحت سند قرائت  
 (ج) توافق آن با رسم الخط مصحف  
 (د) توافق با ادبیات عرب
۶۱. از دیدگاه آیت‌الله معرفت، ترتیب آیات در سوره‌ها در قرآن به ترتیب مصحف کنونی بر چه اساسی است؟  
 (الف) توقیفی در زمان حضرت محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله  
 (ب) اجتهادی پس از حضرت محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله  
 (ج) برخی توقیفی و برخی اجتهادی  
 (د) اجتهادی در زمان حضرت محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله توسط کاتبان وحی
۶۲. از دیدگاه آیت‌الله معرفت، کدام گزینه در باره تفاوت سبب نزول و شأن نزول صحیح است؟  
 (الف) سبب نزول اعم از شأن نزول است.  
 (ب) با هم تفاوتی ندارند.  
 (ج) شأن نزول اعم از سبب نزول است.  
 (د) هر دو به معنای همان فضای نزول‌اند.

## سوالات تخصصی مجموعه امتحانی قرآن

۶۳. این که مفسران، شأن نزول آیه‌ای را الغاء (جدا) می‌کنند و اطلاق و عمومیت لفظ آیه را برمی‌گیرند، به چه قاعده‌ای معروف است؟  
(الف) نزل القرآن بآیّاک أُنِی و اسمعی یا جارة.  
(ب) العبرة بعموم اللفظ لا بخصوص المورد.  
(ج) قد يكون سبب النزول واحداً و الآيات النازلة متفرقة و العکس.  
(د) ما من عامٍ إلا و قد خصّ.
۶۴. آیا شرط است که ناقل سبب نزول، خود شاهد حادثه باشد؟ چرا؟  
(الف) بله، برای جلوگیری از طولانی‌شدن سلسله سند روایات است.  
(ب) بله، برای جلوگیری از رواج احادیث ضعیف و جعلی است.  
(ج) خیر، بلکه علم به وثاقت و درستی ناقل در قبول خبر او کافی است.  
(د) خیر، بلکه علم قطعی ناقل، کافی است.
۶۵. کدام معیار و ملاک برای تشخیص مکی یا مدنی بودن سوره‌ها دقیق‌تر است؟  
(الف) معیار بلندی یا کوتاهی آیات و سوره‌ها  
(ب) معیار مکان بر اساس نزول در مکه یا مدینه  
(ج) معیار خطاب بر اساس نوع خطابات قرآن  
(د) معیار زمان بر اساس هجرت حضرت محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله
۶۶. کلمه «نسی» در آیه «إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ» به چه معنی است و به چه موضوعی اشاره دارد؟  
(الف) به تأخیر انداختن - به رسم غلط جابه‌جا کردن ماه‌های حرام در جاهلیت  
(ب) به تأخیر انداختن - به رسم غلط جابه‌جا کردن ماه‌های حرام در جاهلیت  
(ج) فراموش کردن - به رسم غلط جابه‌جا کردن ماه‌های حرام در جاهلیت  
(د) فراموش کردن - به مسئله نسخ تشریعی
۶۷. بر اساس دیدگاه آیت‌الله معرفت، کدام گزینه در باره نزول وحی صحیح است؟  
(الف) پس از دوره فترت، شروع نزول قرآن در شب قدر ماه رمضان بوده است.  
(ب) آغاز بعثت حضرت محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله با نزول آیات آغازین سوره علق بوده است.  
(ج) سوره فاتحه، نخستین سوره کامل بر حضرت محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله است.  
(د) همه گزینه‌ها
۶۸. استدلال فخر رازی برای استینافیه بودن «واو» در آیه هفتم سوره آل عمران چیست؟  
(الف) جمله الرّاسخون فی العلم، عدل جمله فامّا الذّین فی قلوبهم زیغ است.  
(ب) اگر راسخان در علم بر اساس این آیه، تأویل آیات متشابه را می‌دانستند، می‌بایست در صدر آنان حضرت محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله به عنوان شخص شاخص ذکر می‌شد.  
(ج) اگر واو عاطفه بود، می‌بایست جمله یقولون أمّنا به ... با واو حالیه همراه می‌شد.  
(د) جمله یقولون أمّنا به، حالیه است.
۶۹. کدام گزینه در تعریف «وحی رسالی» صحیح است؟  
(الف) اعلام نهانی درون پیامبر که برخاسته از احساس درونی فطری اوست.  
(ب) ندهای درونی پیامبر که انعکاس افکار درونی ناخودآگاه نفس اوست.  
(ج) ارتباط روحی مستقیم بین جهان بالا و شخصیت درونی پیامبر  
(د) نوعی احساس درونی که پیامبر دریافت می‌دارد و گاه منشأ آن نیز بر او پوشیده است.
۷۰. از دیدگاه آیت‌الله معرفت، ورقه بن نوفل که بود و چه نقشی در ماجرای وحی داشت؟  
(الف) داستان ورقه بن نوفل از اساس، از افسانه‌های دروغ برای تضعیف جایگاه رسالت است.  
(ب) پسر عمومی حضرت خدیجه سلام‌الله‌علیها که تصدیق‌کننده نبوت حضرت محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله بود و خود به ایشان ایمان آورد.  
(ج) پسر عمومی حضرت خدیجه سلام‌الله‌علیها که تصدیق‌کننده نبوت حضرت محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله بود و خود به ایشان ایمان نیاورد.  
(د) از احبار یهود بود که پس از ماجرای غار حراء، رسالت حضرت محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله را تصدیق کرد.

## معارف قرآن

۷۱. «علیت» به کار رفته در آیه «و الجان خلقناه من قبل من نار السموم» چه نوع علیتی است؟  
(الف) مادی (ب) صوری (ج) فاعلی (د) غایی
۷۲. از منظر قرآن، چه نوع رابطه‌ای بین فاعل‌های مختلف با فاعلیت خداوند وجود دارد؟  
(الف) فاعلیت تبدلی (ب) فاعلیت جانشینی (ج) فاعلیت طولی (د) فاعلیت جنبی

## سوالات تخصصی مجموعه امتحانی قرآن

۷۳. معجزات انبیاء از چه نوع محالاتی هستند؟

الف) محالات ذاتی (ب) محالات عادی (ج) محالات وقوعی (د) محالات عقلی

۷۴. شایع‌ترین تعبیرات به کار رفته در قرآن در بارهٔ خدای متعال کدام است؟

الف) «خالق» و «رحیم» (ب) «إله» و «خالق» (ج) «إله» و «رب» (د) «رحمان» و «رحیم»

۷۵. نام برهانی که فلاسفه و متکلمان از آیهٔ «لو كان فيهما الهة إلا الله لفسدتا» برای اثبات توحید ذاتی به کار می‌برند، چیست؟

الف) تمانع (ب) تمایز (ج) خلف (د) فیض

۷۶. در اصطلاح فلاسفه و متکلمان — یعنی خداوند یکتاست و شریکی برای او نیست و مرکب هم نمی‌باشد.

الف) توحید افعالی (ب) توحید ذاتی، صفاتی و افعالی (ج) توحید صفاتی (د) توحید ذاتی

۷۷. آخرین مرحلهٔ توحیدی که عرفا مطرح می‌کنند، چیست؟

الف) توحید ذاتی (ب) توحید صفاتی (ج) توحید افعالی (د) توحید اضلالی

۷۸. به نظر مؤلف چه مغالطه‌ای در باب معناشناسی اسماء و صفات الهی رخ داده است که موجب اختلاف دیدگاه‌ها شده است؟

الف) دور (ب) خلط بین مفهوم و مصداق (ج) خلط بین دلیل و مدعا (د) تعمیم

۷۹. شیطان، کدام نصاب از توحید را نپذیرفت؟

الف) توحید در خالقیت (ب) توحید در ربوبیت تشریعی (ج) توحید در ربوبیت تکوینی (د) توحید در الوهیت

۸۰. حداقل توحیدی که از نظر قرآن برای هر فرد مسلمان ضروری است، کدام است؟

الف) توحید در ربوبیت (ب) توحید در خالقیت (ج) توحید در الوهیت و معبودیت (د) توحید در استعانت

۸۱. از آیهٔ «أطيعوا الله وأطيعوا الرسول وأولى الأمر منكم» چه نوع ولایتی برای ائمهٔ معصوم علیهم‌السلام قابل اثبات است؟

الف) ولایت تصرفی (ب) ولایت تکوینی (ج) ولایت تکوینی و تشریعی (د) ولایت تشریعی

۸۲. کدام گزینه در مورد مفاد پراهمین عقلی قرآن پیرامون اثبات خداوند صادق است؟

الف) معرفتی است غایبانه به موجودی به نام «او» (ب) معرفتی است حاضران به موجودی به نام «تو»

ج) معرفتی است که قابل درک با علم حضوری (د) معرفتی است شهودی و عارفانه

۸۳. این که خداشناسی را از فطریات منطقی بدانیم، به چه معنا است؟

الف) فطری و از معرفت‌های پیشین است.

ب) نیازمند به دلیل نیست و بدیهی است.

ج) اثبات خداوند نیاز به دلیل دارد اما دلیل با خود ادعاء همراه است. (د) اگر چه فطری است اما نیازمند اثبات با دلیل و برهان است.

۸۴. کدام گزینه در باب توحید الوهیت صحیح است؟

الف) الوهیت نتیجهٔ اعتقاد به ربوبیت است.

ب) ربوبیت نتیجهٔ اعتقاد به الوهیت است.

ج) توحید در اولوهیت همان توحید ربوبی است. (د) توحید در الوهیت ارتباطی به توحید در ربوبیت ندارد.

۸۵. با توجه به آیهٔ «أأرباب متفرقون خير أم الله الواحد القهار» کدام گزینه صحیح است؟

الف) مشرکان قهاریت خداوند را باور داشتند.

ب) شرک مشرکان در الوهیت خداوند بوده است.

ج) مشرکان اعتقادی به خالقیت خداوند نداشتند.

د) شرک مشرکان، در ربوبیت خداوند بوده است.

۸۶. از آیهٔ «إذ تخلق من الطين كهيئة الطير ياذن فتنفخ فيها ...» چه باوری قابل استنباط است؟

الف) نبوت حضرت موسی علیه‌السلام

ب) ولایت تکوینی غیر خداوند به اذن الهی

ج) خالقیت خداوند (د) ولایت تکوینی تشریعی غیر خداوند به اذن الهی

۸۷. به نظر مؤلف، درخواست حقیقی حضرت ابراهیم علیه‌السلام در آیهٔ «ربّ ارنی کیف تحیی الموتی» چیست؟

الف) مشاهده معجزه الهی (ب) رؤیت معاد با چشم خود

ج) رؤیت حقیقت فعل و احیاء الهی (د) رسیدن به مقام رضا

## سوالات تخصصی مجموعه امتحانی قرآن

۸۸. با توجه به آیه «ما نعبدهم إلا لیقرّبونا إلى الله زلفی»، کدام گزینه صحیح است؟

- الف) موحدان زمان حضرت محمد صلی الله علیه و آله می‌گفتند ما بت‌ها را نمی‌پرستیم تا به خدا نزدیک شویم.  
ب) بت پرستان زمان حضرت ابراهیم علیه السلام بت‌ها را برای نزدیکی به نمرود می‌پرستیدند.  
ج) مشرکان مکه، بت‌ها را می‌پرستیدند تا مایه نزدیکی آنها به خداوند شود.  
د) مشرکان می‌گفتند پرستش مردگان موجب تقرّب به خداوند می‌شود.

۸۹. کدام گزینه در باب شناخت ذات خداوند صحیح است؟

- الف) معرفت ذات الهی به هر نوعش برای مخلوق ممتنع است.  
ب) معرفت به کنه ذات الهی محال است اما معرفت ذات بوجه صحیح است.  
ج) معرفت ذات الهی فقط برای افراد باهوش امکان‌پذیر است.  
د) معرفت ذات الهی (حصولی و حضوری) با استدلال از رهگذر مفاهیم امکان‌پذیر است.

۹۰. کدام گزینه، نظر اشاعره در باب حسن و قبح افعال الهی است؟

- الف) حسن و قبح افعال الهی، از طریق عقل و شرع قابل درک است.  
ب) حسن و قبح، دائر مدار کشف عقل آدمی است.  
ج) حسن و قبح، دائر مدار مصالح و مفاسد است.  
د) هر کاری را که خداوند انجام دهد یا دستور دهد، تکویناً و تشریعاً خوب است.